

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๐๑.๓/ว ๔๑๕๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ราชศัพท์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๑.๓/ว ๓๕๔๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย การใช้ราชศัพท์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้ประสานแจ้งจังหวัดจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ อาทิ พิธีทำบุญตักบาตร พิธีถวายเครื่องราชสักการะ และพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล นั้น

เพื่อให้การใช้ราชศัพท์อันเกี่ยวเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นไปด้วยความถูกต้องและตามพระราชนิยม ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย จึงขอแจ้ง “การใช้ราชศัพท์เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เพื่อให้จังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ พร้อมแจ้งส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๒๒๑๖ มท. ๕๐๒๙๙

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๒๒๑๖ , ๕๐๓๐๑

ที่ มท ๐๒๐๑.๓/ว ๔๑๕๒

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ราชาศัพท เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งหน่วยงานจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ รายละเอียดตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๑.๓/ว ๓๕๔๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ นั้น

เพื่อให้การใช้ราชาศัพทอันเกี่ยวเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นไปด้วยความถูกต้องและตามพระราชนิยม ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย จึงขอแจ้ง “การใช้ราชาศัพทเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เพื่อให้หน่วยงานถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นายดำรงชัย พรหมเกิด)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

การใช้ราชาศัพท์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

ที่	หัวข้อ	การใช้ราชาศัพท์
๑	การขานพระนาม สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร (สม-เด็จ-พระ-เจ้า-อยู่-หัว-มะ-หา-วะ-ชิ-รา-ลง-กอน-บอ-ดิน-ทะ- เทบ-พะ-ยะ-วะ-ราง-กูร)
๒	การใช้คำ “เนื่องในโอกาส...”	ใช้ “เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา” ไม่ใช่ “เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา” เพราะคำว่า “วโรกาส” ใช้ต่อเมื่อขอโอกาส แล้วได้รับโอกาส เช่น “พระราชทานพระราชวโรกาส”
๓	การใช้คำ “พระชนมายุ” กับ “พระชนมพรรษา”	“พระชนมายุ” แปลว่า อายุ “พระชนมพรรษา” แปลว่า ปีแห่งพระชนม์, ขวบปีที่เกิด “พรรษา” แปลว่า ปี ใช้ “ขอพระองค์ทรงพระเจริญ มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน” ไม่ใช่ “ขอพระองค์ทรงพระเจริญ มีพระชนมพรรษายิ่งยืนนาน” “มีพระชนมพรรษา ๖๖ พรรษา” หมายถึง ๖๖ ปี แห่งพระชนม์, ขวบปีที่ ๖๖ เช่น “ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระชนมพรรษา ๖๖ พรรษา” “มีพระชนมายุ ๖๖ พรรษา” หมายถึง มีอายุครบ ๖๖ ปี เช่น “ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระชนมายุ ๖๖ พรรษา”
๔	การใช้คำ “ถวายพระพรชัยมงคล” “ถวายพระพร” และ “การลงนามถวายพระพร”	ใช้ “ถวายพระพรชัยมงคล” ไม่ใช่ “ถวายพระพร” เนื่องจากเป็นคำที่พระสงฆ์ใช้ถวายพระพรกับ พระราชาวงศ์ กรณีลงนามในสมุด สามารถ ใช้ “ลงนามถวายพระพร” หรือ “ลงนามถวายพระพรชัย” หรือ “ลงนามถวายพระพรชัยมงคล” ก็ได้ หมายเหตุ การใช้ “ลงนามถวายพระพรชัยมงคล” เป็นพระราชนิยมของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
๕	คำลงท้ายเมื่อถวายพระพรชัยมงคล	ใช้ “ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม” เป็นคำลงท้ายในการถวายพระพรชัยมงคล เพราะจะเติมคำว่า “ขอเดชะ” ต่อเมื่อ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกแล้ว และเมื่อนั้นจะใช้คำว่า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”
๖	การแสดงความรักภักดี	ใช้ “เพื่อแสดงความจงรักภักดี” หรือ “เพื่อแสดงพลังความจงรักภักดี” ก็ได้ ไม่ใช่ “ถวายความจงรักภักดี” เพราะความจงรักภักดี เป็นคุณลักษณะ ส่วนบุคคลและเป็นนามธรรม จะนำมาถวายกันไม่ได้
๗	การใช้คำเรียกภาพถ่าย	ใช้ “พระฉายาลักษณ์” จะใช้ “พระบรมฉายาลักษณ์” ต่อเมื่อ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบ พระราชพิธีบรมราชาภิเษกแล้ว

ที่	หัวข้อ	การใช้ราชาศัพท์
๘	การจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล	ใช้ “จุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล” ไม่ใช่ “จุดเทียนชัย” หรือ “จุดเทียนชัยถวายพระพร” หรือ “จุดเทียนชัยถวายพระพรชัยมงคล”
๙	การใช้คำ “เฉลิมพระเกียรติ” และ “เทิดพระเกียรติ”	ใช้ “เฉลิมพระเกียรติ” เมื่อกระทำการสิ่งใด กิจกรรมใดเพื่อ เฉลิมฉลองในโอกาสอันสำคัญเพื่อเป็นการเพิ่มพูนพระเกียรติคุณ พระองค์ท่าน เช่น “สวมเสื้อสีเหลืองเฉลิมพระเกียรติ” ไม่ใช่ “สวมเสื้อสีเหลืองเทิดพระเกียรติ” ใช้ “เทิดพระเกียรติ” เมื่อจัดกิจกรรมเพื่อเทิดทูนในพระอัจฉริยภาพ ในด้านใดด้านหนึ่ง
